

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA LIIDU AVALIKU TEENISTUSE KOHTU OTSUS (kolmas koda)

16. mai 2012*

Avalik teenistus — Abistamiskohustus — Personalieeskirjade artiklid 12a ja 24 —
Psühholoogiline ahistamine ülemuse poolt

Kohtuasjas F-42/10,

mille ese on hagi, mis on esitatud ELTL artikli 270 alusel, mida vastavalt Euratomi asutamislepingu artiklile 106a kohaldatakse Euratomi asutamislepingule, menetluses

Carina Skareby, Euroopa Komisjoni ametnik, elukoht Louvain (Belgia), esindajad: advokaadid S. Rodrigues ja C. Bernard-Glanz,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: J. Currall ja J. Baquero Cruz,

kostja,

AVALIKU TEENISTUSE KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: president S. Van Raepenbusch (ettekandja), kohtunikud R. Barents ja K. Bradley,

kohtusekretär: W. Hakenberg,

arvestades kirjalikus menetluses ja 30. novembri 2011. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 C. Skareby palub 3. juunil 2010 Avaliku Teenistuse Kohtu kantseleisse saabunud hagiavaldusega tühistada Euroopa Komisjoni 23. juuli 2009. aasta otsus, millega jäeti rahuldamata tema abitaotlus psühholoogilise ahistamise kaebusega, ja vajaduse korral ametisse nimetava asutuse 19. veebruari 2010. aasta otsus, millega jäeti tema kaebus rahuldamata.

* Kohtumenetluse keel: inglise.

Õiguslik raamistik

- 2 Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 41 lõikes 2, mis käsitleb „õigust heale haldusele”, näeb ette:
- „See õigus kätkeb:
- a) igäühe õigust, et teda kuulatakse ära enne seda, kui tema suhtes kohaldatakse üksikmeedet, mis võib teda kahjustada;
- [...]”.
- 3 Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad”) artikkel 12a sätestab:
- „1. Ametnikud hoiudavad igasugusest psühholoogilisest või seksuaalsest ahistamisest.
2. Institutsioon ei tee kahju ametnikule, kes on olnud psühholoogilise või seksuaalse ahistamise ohver. Institutsioon ei tee kahju ametnikule, kes on olnud psühholoogilise või seksuaalse ahistamise tunnistajaks, eeldusel et ametnik on käitunud ausalt.
3. *Psühholoogiline ahistamine* – sobimatu käitumine, mis leiab aset aja jooksul, on korduv või süstemaatiline ja hõlmab füüsilist käitumist, kõne- või kirjakeelt, žeste vm tegevusi, mis on tahtlikud ja mis võivad kahjustada inimeste isiksust, väärikust või füüsilist ja psühholoogilist terviklikkust.
- [...]”
- 4 Personalieeskirjade artikkel 24 asjaolude asetleidmise ajal kohaldatavas redaktsioonis sätestab:
- „Ühendused aitavad iga ametnikku, eelkõige menetluses sellise isiku vastu, kes esineb ähvarduste, solvavate või laimavate tegude või rünnakutega isiku või omandi vastu, mille all ametnik või tema pereliige kannatab ametniku ametiseisundi ja kohustuste tõttu.
- Ühendused kompenseerivad [solidaarselt] ametnikule sellistel juhtudel kantud kahju niivõrd, kuivõrd töötaja ise ei ole teadlikult ega tõsise hooletuse tõttu kahju tekitanud ega ole saanud hüvitist kahju põhjustanud isikult.” [täpsustatud tõlge]
- ### Vaidluse aluseks olevad faktilised asjaolud
- 5 Hageja on alates 1. detsembrist 1996 Euroopa Liidu ametnik. 18. aprillil 2003 määrati ta komisjoni delegatsiooni Almatõs (Kasahstan). Et seejärel suundus nn „piirkondlik” delegatsioon Kõrgõzstani, määrati hageja 19. aprillil 2004 tööle Biškeki (Kõrgõzstan). 8. juuni 2004. aasta suulises noodis, milles teda tutvustati Kõrgõzstani välisministrile ja selles riigis töötavate diplomaatide kogukonnale, täpsustati esiteks, et ta on „sektiooni juhataja asendusajuri ülesannetes, kui delegatsiooni juhti”, kes on akrediteeritud Kõrgõzstani, „ei ole kohal”, ning et „Biškeki piirkondlik delegatsioon allub komisjoni [piirkonna]delegatsioonile [...] Almatõs”. 2007. aasta augustis pöördus hageja tagasi komisjoni välissuhete peadirektoraati Brüsselis (Belgia).
- 6 Hageja esitas 10. novembri 2008. aasta kirjaga personalieeskirjade artikli 24 alusel abitaotluse (edaspidi „abitaotlus”), milles ta kurtis, et teda ahistasid psühholoogiliselt kaks tema järjestikust ülemust, kes juhtisid üksteise järel komisjoni delegatsiooni Kasahstanis (edaspidi „esimene delegatsioonijuht” ja „teine delegatsioonijuht”). Ta palus, et selles osas algatataks haldusjuurdlus, et tuvastada väidetava psühholoogilise ahistamise faktilised asjaolud. Sellest kirjast ilmneb, et esimesele delegatsioonijuhile

ette heidetavad teod ulatuvad tagasi ajavahemikku 2003. aasta aprillist kuni 2005. aasta septembrini, samal ajal kui teisele delegatsioonijuhile etteheidetavad teod leidsid aset 2005. aasta oktoobrist kuni 2007. aasta augustini, mil hageja pöördus tagasi komisjoni asukohta Brüsselis.

- 7 Hageja esitas 28. novembri 2008. aasta kirjaga abitaotlust täiendava teabe. Ta täpsustas selles eelkõige, et esimene ja teine delegatsioonijuht olid süstemaatiliselt alahinnanud ja pisendanud tema rolli Almatõ ja Biškeki delegatsioonides, mis kahjustas tema sõnul tema mainet ja alandas teda Kasahstani ja Kõrgõzstani valitsusest, liidu liikmesriikide saatkondadest ning nendes riikides esindatud rahvusvahelistest organisatsioonidest ja valitsusvälistest organisatsioonidest pärit suhtluspartnerite silmis.
- 8 Abitaotluse tulemusena teatas komisjon 4. märtsi 2009. aasta kirjaga hagejale, et juurdlus- ja distsiplinaaramet (edaspidi „IDOC”) oli saanud korralduse algatada haldusjuurdlus psühholoogilise ahistamise väidete kohta, mis puudutasid esimest ja teist delegatsioonijuhti. Samas kirjas informeeris komisjon hagejat oma keeldumisest algatada haldusjuurdlus esimese delegatsioonijuhi suhtes ning seda põhjendusel, et hageja ei olnud esitanud abitaotlust mõistliku aja jooksul.
- 9 Hageja esitas 28. mai 2009. aasta kirjaga personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel kaebuse komisjoni 4. märtsi 2009. aasta otsuse selle osa peale, milles keelduti algatamast juurdlust esimese delegatsioonijuhi suhtes. Komisjon jättis selle kaebuse 31. juuli 2009. aasta otsusega rahuldamata. Hageja esitas 13. novembril 2009 eespool nimetatud 4. märtsi 2009. aasta otsuse peale hagi. Avaliku Teenistuse Kohus rahuldab selle hagi ja tühistas vaidlusaluse keeldumise (8. veebruari 2011. aasta otsus kohtuasjas F-95/09: Skareby vs. komisjon, edaspidi „kohtuotsus Skareby”).
- 10 Komisjon teatas vahepeal 23. juuli 2009. aasta kirjaga hagejale järeldustest, mille IDOC oli teinud oma aruandes teise delegatsioonijuhi suhtes algatatud haldusjuurdluse kohta (edaspidi „juurdlusaruanne”). Nende järelduste kohaselt ei olnud väidetav ahistamine tõendatud ja juurdlus tuli lõpetada distsiplinaarse jätkuta. Samas kirjas informeeris komisjon hagejat ka sellest, et ta oli seega otsustanud ka abitaotluse jätta menetlemata ja asja lõpetada.
- 11 Hageja esitas 26. oktoobri 2009. aasta kirjaga personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel komisjoni 23. juuli 2009. aasta otsuse peale jätta ka abitaotlus menetlemata kaebuse, mille ametisse nimetav asutus jättis 19. veebruaril 2010 rahuldamata.

Poolte nõuded ja menetlus

- 12 Hageja palub Avaliku Teenistuse Kohtul:
  - tunnistada hagi vastuvõetavaks;
  - kohustada komisjon esitama juurdlusaruanne ja sellega kaasasolevad tõendid;
  - tühistada komisjoni 23. juuli 2009. aasta otsus, millega jäeti rahuldamata tema kaebus teise delegatsioonijuhi ahistamise peale, ja vajaduse piires ametisse nimetava asutuse 19. veebruari 2010. aasta otsus, millega jäeti rahuldamata tema kaebus;
  - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 13 Komisjon palub Avaliku Teenistuse Kohtul:
  - jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata või igal juhul põhjendamatusse tõttu rahuldamata;
  - mõista kohtukulud välja hagejalt.

- 14 Hageja palus oma hagiavalduses Avaliku Teenistuse Kohtul kohustada komisjoni esitama juurdlusaruande ja sellega kaasasolevad tõendid, et oleks võimalik kontrollida, kas haldusjuurdlus viidi tõesti läbi.
- 15 Komisjon kinnitas oma kostja vastuses, et ei saa kõnesolevaid dokumente hagejale edastada, sest need sisaldavad isikuandmeid, mida tuleb kaitsta ja mille avalikustamine kahjustaks kolmandate isikute huve. Ta teatas siiski, et on valmis edastama Avaliku Teenistuse Kohtule nende dokumentide konfidentsiaalse versiooni, kui Avaliku Teenistuse Kohus neid põhistatud määrusega palub. Komisjon juhtis Avaliku Teenistuse Kohtu tähelepanu siiski asjaolule, et tal on nende dokumentide konfidentsiaalset versiooni raske esitada, sest väidetav ahistamine leidis aset väikeses haldusüksuses, nii et see, kui tunnistajate nimed välja jäetakse, ei välista siiski nende tuvastamist muu konkreetse teabe põhjal.
- 16 Avaliku Teenistuse Kohus palus 6. aprilli 2011. aasta põhistatud määrusega, mis anti kodukorra artikli 44 alusel, hagejal esitada oma märkused juurdlusaruande ja selle aluseks olevate dokumentide konfidentsiaalsuse küsimuses, millele komisjon tugines. Samas määruses palus Avaliku Teenistuse Kohus komisjonil esitada juurdlusaruande ja eespool nimetatud dokumendid, täpsustades, et ei hagejal ega tema esindajatel ei lubata nendega tutvuda, vähemalt mitte seni, kuni on tehtud otsus nende asjakohasuse ja konfidentsiaalsuse küsimuses.
- 17 Komisjon edastas nõutud juurdlusaruande ja dokumendid kirjaga, mis saabus Avaliku Teenistuse Kohtu kantseleisse 18. aprillil 2011 ja hageja esitas oma märkused nende võimaliku konfidentsiaalsuse kohta sama aasta 26. aprillil.
- 18 Olles tutvunud juurdlusaruande ja teiste komisjoni esitatud dokumentidega ning võttes arvesse hagiavalduses esitatud väiteid, leidis Avaliku Teenistuse Kohus, et vaidluse lahendamiseks piisab ainult juurdlusaruandest. Avaliku Teenistuse Kohus asus ka seisukohale, et see aruanne sisaldab konfidentsiaalset teavet, sest kuna see koostati ahistamist käsitleva juurdluse tulemusena, sisaldab see isikuandmeid – st ärakuulatud isikute perekonnanimesid, eesnimed, ametikohti ja palgaastmeid –, mis võimaldavad nad tuvastada. Avaliku Teenistuse Kohus otsustas seega kohustada komisjoni edastama juurdlusaruande mittekonfidentsiaalse versiooni, milles on eespool nimetatud isikuandmed välja jäetud, ning otsustas edastada selle mittekonfidentsiaalne versioon hagejale. Lõpuks otsustas Avaliku Teenistuse Kohus muud dokumendid peale 6. aprilli 2011. aasta määruse täitmiseks saadetud dokumentide komisjonile tagasi saata. Avaliku Teenistuse Kohtu kantselei teatas pooltele nendest erinevatest otsustest 31. mai 2011. aasta kirjaga.
- 19 Komisjon edastas juurdlusaruande mittekonfidentsiaalse versiooni 7. juunil 2011 ja hageja esitas oma märkused selle kohta kirjaga, mis saabus Avaliku Teenistuse Kohtu kantseleisse 15. juulil 2011 ja millel oli kolm lisa. Hageja märkused edastati komisjonile, kes esitas oma märkused nende märkuste kohta sama aasta 29. juulil – märkused, mida ta täiendas 30. augusti 2011. aasta kirjaga, millega oli kaasas mitu dokumenti.
- 20 Hageja esitas 3. oktoobri 2011. aasta kirjaga kaks dokumenti, mille ta oli oma 15. juuli 2011. aasta märkustes lubanud esitada.
- 21 Hagejal paluti kohtuistungil esialgses ettekandes vastata kohtuistungil jooksul asja läbivaatamist takistavale asjaolule, mille komisjon oma kostja vastuses esitas, ning esitada oma märkused komisjoni 30. augusti 2011. aasta kirjale lisatud dokumentide kohta. Komisjonil paluti omakorda esitada kohtuistungil oma märkused dokumentide kohta, mille hageja Avaliku Teenistuse Kohtule sama aasta 28. septembril esitas.

Vaidluse ese

- 22 Lisaks komisjoni 23. juuli 2009. aasta otsusele, millega otsustati jätta ka abitaotlus menetlemata, taotleb hageja, et tühistataks 19. veebruari 2010. aasta otsus, millega jäeti rahuldamata selle otsuse peale esitatud kaebus.
- 23 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt toovad kaebuse rahuldamata jätmise otsuse vastu suunatud vormilised nõuded kaasa Avaliku Teenistuse Kohtu poole pöördumise otsuse osas, mille peale kaebus esitati, kui kaebuse rahuldamata jätmisel otsusel ei ole iseseisvat sisu (vt selle kohta Euroopa Kohtu 17. jaanuari 1989. aasta otsus kohtuasjas 293/87: *Vainker vs. parlament*, punkt 8). Et komisjoni 23. juuli 2009. aasta otsuse peale esitatud kaebuse rahuldamata jätmise otsusel puudub käesoleval juhul iseseisev sisu, tuleb hagi käsitada nii, et see on esitatud ainult selle esimese otsuse peale (edaspidi „vaidlustatud otsus“).

Vastuvõetavus

Poolte argumendid

- 24 Komisjon väidab, et hagi on vastuvõetamatu, sest hagejal puudub põhjendatud huvi. Isegi eeldusel, et hagi on põhjendatud, ei too vaidlustatud otsuse tühistamine talle rahuldust. Psühholoogiline ahistamine lõppes kõigi eelduste kohaselt siis, kui hageja naasis 2007. aastal komisjoni asukohta Brüsselis ja hageja ei ole taotlenud kantud kahju hüvitamist.
- 25 Hagiga püütakse tegelikult saavutada seda, et algatatakse uus haldusjuurdlus, mis viib distsiplinaarmenetluse algatamiseni teise delegatsioonijuhi vastu, või kui tuvastatakse faktilised asjaolud, saavutada see, et tehtaks lihtsalt õiguslik avaldus, milles tuvastatakse ahistamise asetleidmine. Mis puudutab aga esimest võimalust, siis administratsioonil on ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamise osas suur kaalutusõigus ning teised ametnikud ei saa sundida teda seda menetlust algatama. Mis puudutab teist võimalust, siis hageja ei tõenda oma põhjendatud huvi, sest Avaliku Teenistuse Kohtu ülesanne ei ole lisada oma otsuse resolutsioonile õiguslikke avaldusi või tuvastatud faktilisi asjaolusid.
- 26 Hageja lükkas kohtuistungil komisjoni esitatud asja läbivaatamist takistava asjaolu ümber. Ta väitis eelkõige, et ta taotleb oma hagiga enda väärkuse taastamist, milleks on vaja tuvastada, et teda ahistati psühholoogiliselt. Ta leiab, et tema isiklik huvi taotleda vaidlustatud otsuse tühistamist on põhjendatud, sest tühistamise korral peab administratsioon just uuesti analüüsima küsimust, kas teda ahistati psühholoogiliselt.

Avaliku Teenistuse Kohtu hinnang

- 27 Tuleb märkida, et komisjon säilitas käesoleval juhul asja läbivaatamist takistava asjaolu oma kostja vastuses, vaatamata sellele, et Avaliku Teenistuse Kohus lükkas samasuguse asja läbivaatamist takistava asjaolu tagasi kohtuotsuses *Skareby* (punktid 22-31), mis kuulutati enne kohtuistungit pidamist käesolevas kohtuasjas. Sellises olukorras tasub meenutada järgmist.
- 28 On selge, et haldusotsuse tühistamise nõue on vastuvõetamatu, kui puudub tekkinud ja tegelik põhjendatud huvi, sest vaidlustatud otsuse tühistamine ei saa tuua asjaomasele isikule rahuldust.
- 29 Käesoleval juhul ei taotle hageja tõesti, et hüvitataks kahju, mis väidetava ahistamisega kaasnes. Komisjonil on ka tõesti personalieeskirjade artikli 86 lõike 2 alusel kaalutusruum, et otsustada, kas algatada distsiplinaarmenetlus või mitte. Lõpuks on selge, et väidetav ahistamine lõppes 2007. aasta augustis, kui hageja naasis komisjoni asukohta Brüsselis.

- 30 Eespool kirjeldatud asjaolud ei jätnud käesolevat hagi siiski esemetuks ega võtnud hagejalt huvi taotleda vaidlustatud otsuse tühistamist.
- 31 Kui tegemist on nii tõsise küsimusega nagu psühholoogiline ahistamine, siis tuleb nõustuda, et ahistamise väidetaval ohvril, kes vaidlustab kohtus institutsiooni keeldumise rahuldada tema abitaotlus, säilib hoolimata komisjoni esitatud kaalutlustest kohtupraktikas nõutav huvi, mida peetakse hagi vastuvõetavuse tingimuseks.
- 32 Niisugune lahendus tuleb valida seetõttu, et psühholoogiline ahistamine kui niisugune on tõsine asi ja võib avaldada äärmiselt laastavat mõju ohvri tervislikule seisundile. Kui pensionile saadetud ametniku austusväärsus õigustab tema põhjendatud huvi taotleda tema ametist kõrvaldamise otsuse tühistamist hoolimata sellest, et see ametist kõrvaldamise otsus tunnistati paratamatult kehtetuks tema pensionile saatmise päeval (Avaliku Teenistuse Kohtu 30. novembri 2009. aasta otsus kohtuasjas F-80/08: Wenig vs. komisjon, punkt 35), peab see nii olema ka töötaja puhul, kes väidab, et teda ahistati psühholoogiliselt, sõltumata sellest, kas niisugune ahistamine kestab edasi või kas asjaomane ametnik või teenistuja esitab või kavatseb esitada või kas tal on isegi ainult õigus esitada seoses psühholoogilise ahistamisega, mille ohver ta väidab end olevat, muid nõudeid, eelkõige kahju hüvitamise nõudeid. Selles olukorras tuleb lisada, et see, kui administratsioon tunnistab psühholoogilise ahistamise asetleidmist, võib juba iseenesest teha ahistatud isiku taastamise raviprotsessis head.
- 33 Kõikidest eelnevatest kaalutlustest tuleneb, et komisjoni asja läbivaatamist takistava asjaoluga ei saa nõustuda.

Sisulised küsimused

- 34 Et põhjendada oma nõuet tühistada vaidlustatud otsus, esitab hageja kolm väidet, millest esimese kohaselt rikuti kaitseõigusi ja õigust heale haldusele, teise kohaselt rikuti personalieeskirjade artikli 12a lõiget 3 ning kolmanda kohaselt tehti ilmseid hindamisvigu ja rikuti põhjendamis-, hoolitsemis- ja abistamiskohustust.

Esimene väide, et on rikutud kaitseõigusi ja õigust heale haldusele

- 35 Hageja erinevatest menetlusedokumentidest ilmneb, et esimene väide jaguneb kaheks osaks. Esimeses osas vaidlustab hageja IDOC-i läbi viidud haldusjuurduse tõhususe, teises kritiseerib seda, et teda ei kaasatud piisavalt menetlusesse, ning seda tuginedes kaitseõigustele ja hea halduse põhimõttele.

Esimese väite esimene osa, et haldusjuurdlus oli ebatõhus

- 36 Oma hagiavalduses väljendas hageja, kes ei olnud veel saanud juurdlusaruannet, kõigepealt kahtlust, kas juurdlus viidi tõesti läbi.
- 37 Oma märkustes juurdlusaruande kohta, mille mittekonfidentsiaalse versiooni komisjon Avaliku Teenistuse Kohtu 6. aprilli 2011. aasta määruse täitmiseks saatis (punkt 16 jj eespool), väidab hageja, et see aruanne näitab, et juurdlus ei olnud piisavalt täpne, objektiivne ja sõltumatu. Ta põhjendab seda väidet sellega, et umbes kolmekümnest tunnistajast, keda ta soovitas oma abitaotluses ära kuulata, kuulati ära ainult neli. Lisaks ei ole juurdlusaruandes väidetavalt ühtegi viidet abitaotluses kirjeldatud konkreetsetele ahistamisjuhtudele ning sellest ei ilmne, et IDOC oleks neid juhtumeid kuidagi uurinud. Lisaks on teatavaid faktilisi asjaolusid kajastatud erapoolikult. Juurdlusaruandes on ka mittevastavusi ja vastuolusid. Lõpuks väidab hageja, et see, et tunnistaja C ütlused on ära toodud kord prantsuse, kord inglise keeles, heidab kõnesolevale tunnistusele kahtlust ning selles, kuidas tunnistajad A ja B on faktilisi asjaolusid kajastanud, on vigu, mis panevad kahtlema, kas need tunnistused on usaldusväärsed.

- 38 Selles osas tuleb märkida, et IDOC-il on talle usaldatud haldusjuurdluste läbiviimisel laialdane kaalutusõigus (vt selle kohta Avaliku Teenistuse Kohtu 13. jaanuari 2010. aasta otsus liidetud kohtuasjades F-124/05 ja F-96/06: A ja G vs. komisjon, punkt 173). Eelkõige tuleb tõdeda, et kuna selle talituse vahendid on piiratud, peab ta talle hindamiseks esitatud juhtumeid uurima proportsionaalselt, st eelkõige viisil, mis võimaldab tal pühendada igale juhtumile täpselt nii palju aega, kui on põhjendatud. Pealegi on IDOC-il laialdane kaalutusruum ka tunnistajate koostöö kvaliteedi ja kasumlikkuse hindamisel.
- 39 Seega võis IDOC käesoleval juhul otsustada, et kuulab ära üksnes mõned tunnistajad nendest, keda hageja soovitas ära kuulata. Lisaks ei võimalda miski Avaliku Teenistuse Kohtule esitatud toimikus asuda seisukohale, et IDOC-i valik oli erapoolik või kahjustas uurimistoimingute kvaliteeti. Mis puudutab hageja kriitikat tunnistaja C ütluste aadressil, siis Avaliku Teenistuse Kohus ei mõista, kuidas heidab asjaolu, et selle tunnistaja ütlused olid ära toodud kord prantsuse, kord inglise keeles, nendele kahtlust. Tunnistajate mainitud hageja puudumisi kinnitavad aga komisjoni esitatud dokumendid, nii et nende tunnistajate usaldusväarsust ei saa vaidlustada põhjendusel, et nende väited on selles osas valed.
- 40 Lisaks näitavad juurdlusaruandes käsitletud teemad, et IDOC ei jätnud uurimata ahistamisetteheteid, millele hageja sisuliselt viitab, kuigi selles aruandes ei ole – nagu hageja märgib – käsitletud kõiki konkreetseid „juhtumeid”, mida ta oli abitaotluses loetlenud. Näiteks analüüsis IDOC tõesti nende korralduste küsimust, mida teine delegatsioonijuht talle alluvate kaudu andis, küsimust, kas delegatsioonijuht oli takistanud koostamast aruandeid poliitilise olukorra kohta Kõrgõzstanis või mitte, ja tema Kõrgõzstani annetajariikide koosolekutel osalemise probleemi.
- 41 Lõpuks tuleb märkida, et see, kuidas faktilisi asjaolusid on juurdlusaruandes kajastatud, ei tundu erapoolik. Näiteks selles osas, et kui hageja kurtis 2005. aastal ühele usaldusisikule, et esimene delegatsioonijuht ahistab teda, ei astunud ta edasisi samme pärast seda, kui see isik leidis, et tema ülemuse käitumine jääb normaalsuse piiresse, on juurdlusaruandes piirdunud sisuliselt sellega, et on ära toodud hageja enda ütlused 28. novembri 2008. aasta dokumendis, millega hageja täiendas oma abitaotlust.
- 42 Juurdlusaruanne ei tundu ka vastuoluline. Näiteks kui tunnistaja B väitis, et teise delegatsioonijuhi tavaline töömeetod oli anda korraldusi alluvate kaudu, võis IDOC tõesti asuda seisukohale, et kuigi see delegatsioonijuht toimis nii kõikide talle alluvate töötajate puhul, oli niisugune käitumine siiski üksnes juhuslik, sest erinevatest kogutud ütlustest ilmneb, et teine delegatsioonijuht tegutses nii ainult kiireloomulistel juhtudel, vähemtähtsates küsimustes ja asjaomase isiku puudumise korral. Lisaks ei ole mingit vastuolu hageja 2006. aasta hindamisaruandes toodud väite, et ta esitas sageli ja korrapäraselt aruandeid poliitilise olukorra kohta Kõrgõzstanis, ning asjaolu vahel, et juurdlusaruandes on märgitud, et need komisjoni talitustele Brüsselis mõeldud aruanded koostati Almatõs hageja ülevaadete põhjal. Pealegi kinnitavad hageja piiratud rolli nende aruannete koostamises tunnistaja C ja hageja ise.
- 43 Lõpuks tuleb märkida, et IDOC-i läbi viidud juurdluse vähest tõsiseltvõetavust ei saa järeldada ka sellest, et hageja esitatud tunnistused näitavad, et koosolekutel Kõrgõzstani annetajariikidega esindas ta komisjoni sobivaltp. Need erinevad tunnistused kõnelevad kahtlemata hageja kui asendusasjuri pädevusest ja tema kui komisjoni esindaja usaldusväarsusest ning lükkavad ümber teise delegatsioonijuhi väite, et „kõik teised Kõrgõzstani annetajad tundsid” teisiti. IDOC ei piirdunud siiski sellega, et võttis teatavaks teise delegatsioonijuhi ütlused. Ta kogus veel tunnistusi, milles rõhutatakse „üldist konteksti”, st seda, et hageja ei suutnud käia kõikidel ametlikel üritustel ega täita kõik oma ülesandeid, seda eelkõige puudumiste tõttu hetkel, mil institutsioon pidi valmistama ette oma strateegiat annetajariikide eespool nimetatud koosolekute raames.

44 Esitatud põhjendustest ja poolte esitatud dokumentidest lähtudes arvab Avaliku Teenistuse Kohus - kes leiab, et tal on piisavalt teavet - esiteks, et etteheide, et IDOC-i juurdlus ei olnud tõhus, ei ole põhjendatud, ning teiseks, et ei ole vaja rahuldada hageja nõudeid, mille ta esitas oma märkustes juurdlusaruande kohta ning milles ta taotleb esiteks, et Avaliku Teenistuse Kohus võtaks tunnistuse rahvusvaheliste organisatsioonide, valitsusväliste organisatsioonide või liikmesriikide esindajatelt või vähemalt et ta küsiks komisjonilt, miks tegi IDOC valiku nende tunnistajate hulgast, keda hageja soovitas ära kuulata, teiseks, et ta kohustaks komisjoni esitama tunnistajatele esitatud küsimused, ning kolmandaks, et ta võtaks tunnistuse isikutelt, kelle ütlused ta nende märkustele lisas.

Esimese väite teine osa, et on rikutud kaitseõigusi ja hea halduse põhimõtet

45 Tuginedes kaitseõiguste rikkumisele ja „hea halduse nõuetele”, mille ta tuletab põhiõiguste harta artikli 41 lõike 2 punktist a, väidab hageja, et ta oleks pidanud saama tutvuda juurdlusaruande ja seda põhjendavate tõenditega ning enne, kui ametisse nimetav asutus vaidlustatud otsuse tegi, oleks ta tulnud nende dokumentide sisu osas ära kuulata.

46 Tuleb siiski märkida, et hageja ei saa tugineda komisjoni puhul kohustusele järgida kaitseõigusi, mis on väljakujunenud kohtupraktika kohaselt liidu õiguse üldpõhimõtte igas menetluses, mis on isiku suhtes algatatud ja mille tulemusena võidakse teha tema huve kahjustav otsus (Euroopa Kohtu 9. novembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-344/05 P: komisjon vs. De Bry, punkt 37, ja eespool viidatud Esimese Astme Kohtu 17. oktoobri 2006. aasta otsus kohtuasjas T-406/04: Bonnet vs. kontrollikoda, punkt 48). IDOC-i uurimismenetlust, mille algatamise aluseks on ametniku abitaotlus koos ahistamiskaebusega, ei saa ühelgi juhul samastada selle ametniku vastu algatatud uurimismenetlusega.

47 Lisaks – ja ilma et oleks vaja analüüsida, kas see on ajas kohaldatav – piisab meenutusest, et põhiõiguste harta artiklisse 41 on võetud üle kohtupraktika lahendused, milles on sätestatud hea halduse üldpõhimõtte (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 14. oktoobri 2004. aasta otsus kohtuasjas T-257/02: K vs. kontrollikoda, punkt 104), nagu rõhutab muide harta selgituste artikli 41 selgitus (ELT 2007, C 303, lk 17).

48 Selles olukorras tuleb nõustuda, et hageja võib tugineda menetluslikele õigustele, mis erinevad kaitseõigustest ega ole nii laiad nagu kaitseõigused (vt selle vahetegemise kohta Euroopa Kohtu 29. juuni 2010. aasta otsus kohtuasjas C-441/07 P: komisjon vs. Alrosa, punkt 91, ja Esimese Astme Kohtu 27. novembri 1997. aasta otsus kohtuasjas T-290/04: Kaysersberg vs. komisjon, punkt 108).

49 Käesoleval juhul on selge, et hageja võis esitada oma argumendid kolmel korral: abitaotluse raames, esitades 28. novembri 2008 kirjalikult täiendava teabe ja IDOC-i pooltel ära kuulamisel haldusjuurdluse raames.

50 Et menetluslikud õigused, mida hageja käesoleval juhul nõuda võib, ei tähenda, et tal oleks pidanud olema juurdepääs juurdlusaruandele ja IDOC-i kogutud tõenditele või et ta oleks tulnud nende dokumentide sisu osas enne vaidlustatud otsuse tegemist ära kuulata, tuleb esimese väite teine osa kaitseõiguste ja hea halduse põhimõtte rikkumise kohta seega tagasi lükata.

51 Et esimese väite mõlemad osad lükati tagasi, tuleb esimene väide tagasi lükata.

Teine väide, et on rikutud personalieeskirjade artikli 12a lõiget 3

52 Hageja vaidlustab esiteks selle, et ametisse nimetav asutus võis võtta üle IDOC-i järeldused, mille kohaselt ei ole tegemist psühholoogilise ahistamisega põhjendusel, et kutsudes endale otseselt alluvaid töötajaid Almatösse, et kõnelda nende tööst tema äraolekul ja edastada talle nende kaudu korraldusi,

ei kohelnud teine delegatsioonijuht teda teistmoodi kui teisi Almatõ delegatsiooni keskastme juhte. Personalieeskirjade artikli 12a lõike 3 kohaselt ei ole käitumise psühholoogiliseks ahistamiseks kvalifitseerimine seotud diskrimineerimisega.

- 53 Kõigepealt tuleb meenutada, et kui sõnaselge otsus, millega jäeti rahuldamata kaebus, sisaldab olulisi täpsustusi põhjenduste kohta, millest administratsioon oma esialgses otsuses lähtus, tuvastatakse administratsiooni põhjendused konkreetselt nende kahe otsuse tõlgendamisel koostoimes (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 10. juuni 2004. aasta otsus kohtuasjas T-258/01: *Eveillard vs. komisjon*, punkt 31).
- 54 See täpsustatud, tuleb märkida, et kaebuse rahuldamata jätmise otsusest ilmneb, et komisjon ei ole pidanud diskrimineerimist tingimuseks, millest ahistamise asetleidmise tuvastamine sõltub. Vastates hageja etteheitele, et teine delegatsioonijuht andis korraldusi otse tema alluvatele, piirdus ametisse nimetav asutus märkusega, et IDOC oli märkinud esiteks, et teine delegatsioonijuht ei toiminud nii mitte ainult kõnesoleva isiku puhul, vaid see oli tema tavapärane töötajate juhtimise stiil, ning teiseks, et ainuüksi asjaolust, et hageja ei ole selle stiiliga nõus, ei piisa, et kvalifitseerida see ahistamiseks.
- 55 Teiseks arvab hageja, et vaidlustatud otsusega rikuti personalieeskirjade artikli 12a lõiget 3, sest selles ei ole ahistamise tuvastamiseks nõutud, et ohvrid oleks mitu, aga vaidlustatud otsuses, nagu ka kaebuse rahuldamata jätmise otsuses, on omistatud tähtsust asjaolule, et ükski teine Almatõ piirkonnadelegatsioonis või piirkondlikus delegatsioonis töötav isik ei olnud esitanud teise delegatsioonijuhi vastu kaebust psühholoogilises ahistamises.
- 56 Tuleb siiski nentida, et märkusega, et teise delegatsioonijuhi vastu ei ole esitatud ühtegi teist kaebust psühholoogilises ahistamises, vastas komisjon ainult hageja väitele, et teine delegatsioonijuht ahistas teisi töötajaid psühholoogiliselt.
- 57 Kolmandaks kritiseerib hageja vaidlustatud otsust, nagu ka tema kaebuse rahuldamata jätmise otsust, selle pärast, et tugineti IDOC-i järeldustele, mille kohaselt on käitumise psühholoogiliseks ahistamiseks kvalifitseerimiseks vaja, et oleks olemas ahistamiskavatsus, kuigi personalieeskirjade artikli 12a lõikes 3 niisugusena, nagu Avaliku Teenistuse Kohus on seda tõlgendanud oma 9. detsembri 2008. aasta otsuses kohtuasjas F-52/05: *Q vs. komisjon* (mis tühistati osaliselt Euroopa Liidu Üldkohtu 12. juuli 2011. aasta otsusega kohtuasjas T-80/09 *P: komisjon vs. Q*, kuid ainult osas, milles selle kohtuotsuse resolutsiooni punktiga 2 mõisteti komisjonilt *Q* kasuks välja hüvitis, edaspidi „kohtuotsus *Q vs. komisjon*”), ei ole sellist tingimust sätestatud. Hageja märgib küll, et ametisse nimetav asutus märkis tema kaebuse rahuldamata jätmise otsuses, et IDOC soovis üksnes rõhutada, et ahistamiskaebusi tuleb analüüsida, võtmata arvesse kaebaja subjektiivset muljet, kuid hageja leiab, et seda tehes vaigis ametisse nimetav asutus maha, et IDOC oli ka leidnud, et hagejat „ei olnud koheldud viisil, millega püüti tema mainet objektiivselt kahjustada või tema töötingimusi tahtlikult rikkuda”.
- 58 Komisjon väidab vastu, et kohtuotsuses *Q vs. komisjon* on laskutud liigsesse subjektiivsusesse, sest vastupidi eelnevale kohtupraktikale ei ole ahistamise asetleidmiseks enam nõutud selle tõendamist, et ahistaja soovis oma tegudega ohvri mainet meelega kahjustada või tema töötingimusi tahtlikult rikkuda. See Avaliku Teenistuse Kohtu otsus asetab institutsioonid ohtu, et liiga tundlikud ametnikud või teenistujad kasutavad neid ära. Komisjoni sõnul tuleks ahistamise määratlemisel võtta arvesse väidetava ahistaja väljendatud või oletatavat kavatsust, oletatava ohvri tunnetust, faktiliste asjaolude objektiivset laadi ja nende asetleidmise konteksti. Avaliku Teenistuse Kohus täpsustas küll kohtuotsuse *Q vs. komisjon* punktis 135, et selleks, et asjaomased teod võiks kvalifitseerida ahistamiseks, peavad need olema „objektiivselt” kaasa toonud ohvri maine ja töötingimuste kahjustumise. Sellest täpsustusest üksi siiski ei piisa, sest see ei hoiaks ära seda, et personalieeskirjade artikli 12a lõike 3 kohaldamisalasse arvatakse õige käitumine, mis võib psühholoogiliste probleemide all kannatavatel isikutel tekitada „objektiivselt” töötingimuste halvenemise või tunde, et neid ei hinnata.

- 59 Komisjon leiab seega, et kuna Avaliku Teenistuse Kohus ei ole pöördunud tagasi kohtuotsusele Q *vs.* komisjon eelneva kohtupraktika juurde, tuleb selle hindamisel, kas tegemist on ahistamisega, igal juhul lähtuda tingimusest, et vaidlusalune käitumine peab olema piisavalt objektiivne selles mõttes, et erapooletu ja mõistlik vaatleja, kes on normaalselt tundlik, leiaks, et see käitumine on sobimatu.
- 60 Käesoleval juhul väidab komisjon, et teise delegatsioonijuhi käitumine ei olnud objektiivselt niisugune, et oleks kahjustanud hageja mainet või töötingimusi ning seda ei saanud seega pidada sobimatuks eespool kirjeldatud tähenduses, vaid oli töösuhte raames vastupidi täiesti normaalne. Asjaolu, et ükski teine Almatõ delegatsiooni töötaja, kelle töötingimused olid ometi samasugused, ei leidnud, et teine delegatsioonijuht oleks teda ahistanud, näitab, et hageja ahistatuse tunne oli tingitud üksnes sellest, kuidas tema isiklikult faktilisi asjaolusid tajus.
- 61 Lisaks leidsid IDOC ja ametisse nimetav asutus, et need faktilised asjaolud ei kujuta endast ahistamist oma laadi tõttu, nii et vaidlustatud otsus põhineb ainult osaliselt sellel, et teise delegatsioonijuhi käitumine ei olnud tahtlik.
- 62 Lõpuks ei olnud teisele delegatsioonijuhile ette heidetav käitumine korduv ja süstemaatiline, nagu on psühholoogilise ahistamise määratluses nõutud.
- 63 Selles osas tuleb meenutada, et Avaliku Teenistuse Kohus leidis kohtuotsuse Q *vs.* komisjon punktis 133 jj, et personalieeskirjade artikli 12a lõikes 3 ei tehta eeldatava ahistaja halvast kavatsusest sugugi kriteeriumi, mis peab olema täidetud, et kvalifitseerida käitumine psühholoogiliseks ahistamiseks. Selles kohtuotsuses (vt ka Avaliku Teenistuse Kohtu 9. märtsi 2010. aasta otsus kohtuasjas F-26/09: N *vs.* parlament, punkt 72) märkis Avaliku Teenistuse Kohus:

„134 Personalieeskirjade artikli 12a lõikes 3 on psühholoogilist ahistamist määratletud kui „sobimatut käitumist”, mille olemasoluks peavad korraga olema täidetud kaks tingimust. Esimese tingimuse kohaselt peab olema tegemist füüsilise käitumise, kõne- või kirjakeele, žestide vm tegevustega, mis „[leiavad] aset aja jooksul, on korduv[ad] või süstemaatili[sed]” ja „tahtlikud”. Teise tingimuse kohaselt, mis on esimesest eraldatud sidesõnaga „ja”, peab see füüsiline käitumine, kõne- või kirjakeel, need žestid vm tegevused „kahjusta[m]a inimeste isiksust, väärikust või füüsilist ja psühholoogilist terviklikkust”.

135 Asjaolust, et omadussõna „tahtlik” on kasutatud esimese ja mitte teise tingimuse puhul, võib teha kaks järeldust. Esiteks peab personalieeskirjade artikli 12a lõikes 3 silmas peetud füüsiline käitumine, kõne- või kirjakeel, žestid vm tegevused olema tahtlikud, mis jätab selle sätte kohaldamisalast välja kogemata asetleidvad teod. Teisalt ei ole seevastu nõutud, et see füüsiline käitumine, kõne- või kirjakeel, need žestid vm tegevused oleksid toime pandud kavatsusega kahjustada isiku isiksust, väärikust, füüsilist või psühholoogilist terviklikkust. Teiste sõnadega võib psühholoogilise ahistamisega personalieeskirjade artikli 12a lõike 3 tähenduses olla tegemist ka siis, kui ahistaja ei kavatsenud oma tegudega tahtlikult ohvri mainet või tema töötingimusi kahjustada. Piisab sellest, kui need teod, mis pandi toime tahtlikult, tõid niisugused tagajärjed objektiivselt kaasa.”

- 64 Komisjon leiab sisuliselt, et selles kohtupraktikas on omistatud liiga suurt tähtsust väidetava ohvri tunnete ning et see tekitab ebakindlust.
- 65 Avaliku Teenistuse Kohus täpsustas oma kohtuotsuse Q *vs.* komisjon punktis 135 siiski, selleks et vaidlusalused teod võiks kvalifitseerida ahistamiseks, peavad need „[olema toonud] objektiivselt kaasa [niisugused tagajärjed]”, mis kahjustasid ohvri mainet või tema töötingimusi. Et asjaomased teod peavad personalieeskirjade artikli 12a lõike 3 kohaselt olema sobimatud, järeldub sellest, et käitumise ahistamiseks kvalifitseerimiseks peab olema täidetud tingimus, et see käitumine on piisavalt objektiivne selles mõttes, et erapooletu ja mõistlik vaatleja, kes on normaalselt tundlik, leiaks samas olukorras, et see käitumine läheb liiale ja on laiduväärne.

- 66 Käesoleval juhul tuvastas IDOC oma aruandes, et „juurdluse läbi viinud meeskond leidis, et [asjaomasele isikule] ei ole saanud osaks käitumist, millega püüti objektiivselt kahjustada tema mainet või tahtlikult halvendada tema töötingimusi, [ja] näib, et hoolimata tema subjektiivsetest muljetest, ei saa ühtegi kirjeldatud episoodi ega käitumisviisi üksikuna või neid kõiki koos pidada psühholoogiliseks ahistamiseks”.
- 67 Avaliku Teenistuse Kohus peab siiski vastama küsimusele, kas komisjon hindas vaidlustatud otsuses ja kaebuse rahuldamata jätmise otsuses hageja olukorda, lähtudes personalieeskirjade artikli 12a ekslikust tõlgendusest, mille kohaselt on süüks pandavate tegude toimepanija kavatsus kahjustada tema mainet või rikkuda tahtlikult tema töötingimusi ahistamise asetleidmise tingimus.
- 68 Nagu aga hageja isegi märgib, leidis ametisse nimetav asutus kaebuse rahuldamata jätmise otsuses, et ahistamisettehteid tuleb analüüsida, „võtmata arvesse ohvri subjektiivset muljet”. Pealegi põhinevad vaidlustatud otsus ja kaebuse rahuldamata jätmise otsus põhjustel, millega püütakse näidata, et hageja ahistamisettehteid ei ole objektiivsed. Näiteks on vaidlustatud otsuses märgitud, et see, et teine delegatsioonijuht andis otse korraldusi hageja alluvatele, oli tema tavapärane töötajate juhtimise stiil, ilma et oleks toodud välja konkreetseid asjaolusid, mis võivad näidata, et niisugune käitumine valiti tõrjuva suhtumise tõttu hageja isikusse. Seejärel ja vastuseks kontrollimistaotlusele, mille hageja 28. novembril 2008 abitaotlust täiendavas dokumendis esitas, märkis komisjon vaidlustatud otsuses ka, et ükski teine ametnik ega teenistuja ei ole teise delegatsioonijuhi käitumise üle kurtnud. Lõpuks tuleb märkida, et kaebuse rahuldamata jätmise otsuses tugineti hageja ametikohustuste objektiivsele analüüsile, millest komisjon järeldab, et hageja kuulus keskastme juhtide hulka ning see seisund ei takistanud teist delegatsioonijuhti saata Kõrgõzstani annetajariikide koosolekutele tema asemel teist ametnikku.
- 69 Et ahistamise asetleidmise tuvastamine personalieeskirjade sätete tähenduses niisugusena, nagu Avaliku Teenistuse Kohus on neid tõlgendanud, eeldab:
- et asjaomane füüsiline käitumine, kõne- või kirjakeel, need žestid vm tegevused on tahtlikud;
  - teisalt ei ole seevastu nõutud, et see füüsiline käitumine, kõne- või kirjakeel, need žestid vm tegevused oleksid toime pandud kavatsusega kahjustada isiku isiksust, väärikust, füüsilist või psühholoogilist terviklikkust;
  - kuid tingimisel, et need tõid objektiivselt kaasa tagajärgi, millega kaasnes ohvri maine ja tema töötingimuste kahjustumine;
- piisab iseenesest komisjoni väitest, et etteheidetavad teod ei olnud iseenesest niisugused, mis oleksid toonud kaasa hageja maine kahjustumise, et õigustada vaidlustatud otsust juriidiliselt personalieeskirjade artikli 12a seisukohast, ning seda sõltumata IDOC-i valitud tõlgendusest.
- 70 Pealegi tuleb märkida, et hinnang, mille hageja annab tegudele, mida ta teisele delegatsioonijuhile ette heidab, on tõesti väga subjektiivne. Kuigi ta kurdab, et viimase suhtumine kahjustas tema mainet Biškeki piirkondliku delegatsiooni asukohas olemasolevate saatkondade ja rahvusvaheliste organisatsioonide esinduste silmis, annavad dokumendid, mille ta on lisanud oma märkustele juurdlusaruande kohta, vastupidi tunnistust lugupidamisest, mis talle nendes ringkondades osaks sai.
- 71 Kõigest eelnevast järeldub, et teine väide ei ole põhjendatud.

Kolmas väide, et on tehtud ilmseid hindamisvigu ning rikutud põhjendamis-, hoolitsemis- ja abistamiskohustust

- 72 Võttes arvesse argumente, millega hageja oma kolmandat väidet põhjendab, tuleb selles väites eristada esimest osa, mille kohaselt rikuti ainult põhjendamiskohustust, teist osa, milles kirjeldatakse peamiselt erinevaid hindamisvigu, millest hageja järeldab ka, et rikuti põhjendamis-, hoolitsemis- ja abistamiskohustust.

Kolmanda väite esimene osa, et on rikutud põhjendamiskohustust

- 73 Hageja väidab, et vaidlustatud otsus ja kaebuse rahuldamata jätmise otsus on halvasti põhjendatud, sest komisjon ei vastanud tema väitele, et teine delegatsioonijuht jätkas oma eelkäija praktikat, mis seisnes selles, et Kõrgõzstani saadeti Kasahstani piirkonnadelegatsiooni töötajaid ilma temaga konsulteerimata või vähemalt teda sellest informeerimata, asetades ta nii võõrustajariigi ametiasutuste ja diplomaatilise kogukonna silmis piinlikku olukorda.
- 74 Selles osas tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktikas ei ole nõutud, et põhjenduses oleksid välja toodud kõik asjassepuutuvad faktilised ja õiguslikud asjaolud, kuivõrd küsimust, kas õigusakti põhjendus vastab personalieeskirjade artikli 25 teise lõigu nõuetele, ei tule hinnata mitte üksnes lähtuvalt selle sõnastusest, vaid samuti selle vastuvõtmise kontekstist ja asjaomase valdkonna õiguslikust regulatsioonist (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 11. detsembri 2007. aasta otsus kohtuasjas T-66/05: Sack vs. komisjon, punkt 65, ja Avaliku Teenistuse Kohtu 13. septembri 2011. aasta otsus kohtuasjas F-4/10: Nastvogel vs. nõukogu, punkt 66).
- 75 Lisaks korvavad põhjenduste esialgset ebapiisavust täiendavad täpsustused, mis tehakse kas või menetluse jooksul, kui juba enne hagi esitamist oli asjaomase isiku käsutuses teave, mis kujutab endast esmaseid põhjendusi (Esimese Astme Kohtu 15. septembri 2005. aasta otsus kohtuasjas T-132/03: Casini vs. komisjon, punkt 36, ja Avaliku Teenistuse Kohtu 1. detsembri 2010. aasta otsus kohtuasjas F-89/09: Gagalis vs. nõukogu, punkt 67).
- 76 Käesoleval juhul on õige, et vaidlustatud otsuses ja kaebuse rahuldamata jätmise otsuses ei ole käsitletud konkreetset etteheidet, et teine delegatsioonijuht asetab hageja piinlikku olukorda, saates Kõrgõzstani Kasahstani piirkonnadelegatsiooni töötajaid ilma temaga konsulteerimata ja vähemalt ilma teda sellest informeerimata. Tuleb siiski tõdeda, et need otsused on põhjendatud ning nende põhjendustes on vähemalt mainitud, et selle üle otsustamine, kes teda koosolekutel asendab, ja otsused saata sinna teisi ametnikke, mitte hagejat, kuulusid teise delegatsioonijuhi kui ülemuse normaalsete eesõiguste hulka.
- 77 Pealegi täiendas komisjon oma põhjendusi oma menetlusdokumentides. Ta märgib nendes, et vaidlusalust praktikat tuleb vaadelda selles erilises raamistikus, milleks on suhted piirkondliku delegatsiooni ja piirkonnadelegatsiooni vahel, millel on veel teatavad tööülesanded, ning et selles raamistikus võib niisugust praktikat lubada. Ta lisas, et esimene delegatsioonijuht oli andnud korraldusi, mis olid jäänud jõusse ning mille kohaselt tuli just hagejat alati informeerida lähetustest Kõrgõzstanis, teda tuli kutsuda seal peetavatele koosolekutele ja talle tuli edastada lähetusaruannete ära kirjad. Olukorras, mida iseloomustavad arvukad projektid ja sagedased koosolekud, leidis komisjon seega, et asjaolu, et hagejat nõuetekohaselt alati ei informeeritud, võis olla tingitud pigem juhuslikest unustamisest kui soovist kahjustada tema mainet.
- 78 Eelnevat arvestades tuleb kolmanda väite esimene osa tagasi lükata.

Kolmanda väite teine osa, mis käsitleb peamiselt ilmseid hindamisvigu

- 79 Hageja väidab esiteks, et vaidlustatud otsuse puhul tehti ilmne hindamisviga, sest komisjon leidis ekslikult, et asjaolu, et teine delegatsioonijuht kutsus enda juurde endale alluvaid töötajaid, et arutada nende tööülesandeid tema äraolekul ning edastada talle korraldusi nende kaudu, on teise delegatsioonijuhi oma alluvatele korralduste andmise õiguse väljendus.
- 80 Millegi väitmisest, põhjendamata oma väidet ühegi argumendiga – nagu hageja teeb – ei piisa siiski, et tõendada ilmset hindamisviga. Käesoleval juhul on see nii seda enam, et komisjon märgib usutavalt, et selles erilises raamistikus, milleks on suhted piirkonnadelegatsiooni ja piirkondliku delegatsiooni vahel, võib piirkonnadelegatsiooni juht pöörduda otse piirkondliku delegatsiooni töötajate poole, et anda nende kaudu korraldusi piirkondliku delegatsiooni eesotsas olevale asjurile, sest need töötajad alluvad ikkagi talle. Niisugune ülemuse võimu kasutamise viis ei too iseenesest kaasa piirkondliku delegatsiooni eesotsas oleva asjuri maine või töötingimuste kahjustumist, kui ei ole muid samalaadseid asjaolusid. 8. juuni 2004. aasta suuline noot, milles hagejat tutvustati asendusasjurina Biškekis, kinnitab eelnevat, täpsustades, et „Biškeki piirkondlik delegatsioon allub komisjoni delegatsioonile [...] Almatõs”.
- 81 Teiseks väidab hageja, et vaidlustatud otsuses, nagu ka kaebuse rahuldamata jätmise otsuses, tehti ilmne hindamisviga, sest teda on nendes nimetatud „keskastme juhtide” hulka kuuluvaks töötajaks, kuigi ta oli „vastutav resideeriv ametnik ja [asendus]asjur”, kellel oli sellena suurem vastutus kui keskastme juhtidel, nagu näitab Viinis 18. aprillil 1961 allkirjastatud diplomaatiliste suhete konventsioon (edaspidi „Viini konventsioon”).
- 82 Tuleb siiski esiteks meenutada, et eespool nimetatud 8. juuni 2004. aasta suulises noodis rõhutati, et Biškeki piirkondlik delegatsioon allub Almatõ piirkonnadelegatsioonile, ning teiseks märkida, et selles noodis teatati, et hageja on nimetatud „Kõrgõzstani sektsiooni juhatajaks”. Lisaks on tähelepanuväärne, et hagejal oli faktiliste asjaolude asetleidmise hetkel palgaaste A*9, mis nimetati ümber AD 9-ks, ning et nimetatud suulise noodi järgneva osa kohaselt töötas ta asendusasjurina Biškekis Almatõ piirkonnadelegatsiooni juhi alluvuses, nagu ilmneb muide hindamisaruannete väljavõtetest, mille ta käesoleva kohtuasja toimikusse lisamiseks esitas. Pealegi tugines hageja Avaliku Teenistuse Kohtu küsimusele vastates kohtuistungil ainult kaheksa-aastasele kogemusele julgeolekupoliitika analüütikuna Rootsi julgeolekuteenistustes, täpsustades, et enne Biškeki suunamist ei olnud ta omandanud komisjoni välissuhete peadirektoraadis vastavat kogemust, igal juhul mitte asjurina.
- 83 Selles olukorras ja ilma et oleks vaja analüüsida asendusasjuri seisundit Viini konventsiooni seisukohast, millega on reguleeritud ainult diplomaatiliste missioonide suhteid vastuvõtivate riikidega, näib, et komisjon ei teinud ilmset hindamisviga, kui leidis teise delegatsioonijuhi ja hageja töösuhete hinnates, et viimane kuulus komisjonis keskastme juhtide hulka.
- 84 Isegi eeldusel, et komisjon tõlgendas asendusasjuri tähtsust Viini konventsiooni seisukohast valesti, ei selgita hageja, kuidas sai see tõlgendamisviga viia ametisse nimetava asutuse selleni, et ta tegi ilmse hindamisvea, kui keeldus tunnistamast ahistamise asetleidmist. Hageja märgib küll, et seda tehes „kahjustas” ametisse nimetav asutus „tema seisundit edasi”. Isegi eeldusel, et hageja peab sellega silmas, et ametisse nimetav asutus aitas ise tema ahistamisele kaasa, tuleb siiski tõdeda, et õigusnormi rikkumine ei saa iseenesest kujutada endast nii tõsist tegu nagu ahistamine. Hageja ei esita selles küsimuses mingeid selgitusi.
- 85 Kolmandaks väidab hageja, et vaidlustatud otsuses tehti ilmne hindamisviga sellega, et komisjon leidis, et ta kurdab selle üle, et otsus anda ühele teisele töötajale ülesanne koostada aruandeid poliitilise olukorra kohta Kõrgõzstanis takistas temal seda ülesannet täitmast, kuigi tema kritiseeris tegelikult seda, et sai selles osas eksitavaid korraldusi ja temaga nii manipuleeriti.

- 86 Selles osas tuleb tõdeda, et abitaotluses väitis hageja, et asjaolu, et teine delegatsioonijuht palus tal koostada „ülevaateid” olukorrast Kõrgõzstanis „igapäevaste viirealiste aruannete” vormis ning usaldas Biškekis 2006. aasta novembris toimunud rahutuste jälgimise ülesande ühele teisele ametnikule Almatõ delegatsioonist, jättis seetõttu, et tema ei esitanud tõelist poliitilist analüüsi, tema ülemustele komisjoni asukohas mulje, et ta ei ole pädev koostama adekvaatseid poliitilisi aruandeid.
- 87 Komisjon vastas vaidlustatud otsuses juurdlusaruande kohaselt, et põhivastutus poliitilise olukorra kohta Kõrgõzstanis aruannete koostamise eest lasus Almatõ delegatsioonil, kuid hagejal lubati selles ülesandes osaleda ja teda isegi õhutati seda tegema, mis välistab varjatult, kuid kindlalt igasuguse manipuleerimise.
- 88 Ülejäänu osas ei mõista Avaliku Teenistuse Kohus, kuidas moonutas komisjon, kes leidis, et hageja kurdab selle üle, et tal takistati koostamast aruandeid poliitilise olukorra kohta Kõrgõzstanis, hageja esitatud etteheidet, milles oli rõhutatud, et tema rolli piiramisega nende aruannete koostamisel püüdis teine delegatsioonijuht näidata, et ta on selles valdkonnas ebapädev.
- 89 Igal juhul ei ole väitel, et moonutati hageja ahistamiskaebuse sõnastust, piisavalt kaalukat sisu, et saaks asuda seisukohale, et tehti ilmne hindamisviga.
- 90 Neljandaks väidab hageja, et komisjon tegi ilmse vea, kui hindas tema eesõigusi ja leidis, et kui teine delegatsioonijuht ei sõitnud ise Kõrgõzstani, siis olid viimasel volitused otsustada, kes teda koosolekul Kõrgõzstani annetajariikidega või teiste suhtluspartneritega asendab. Viini konventsiooni järgi oli nimelt hagejal kui „vastutaval resideerival ametnikul ja [asendus]asjuril” ainsana õigus komisjoni delegatsioonijuhi puudumise korral asendada.
- 91 Avaliku Teenistuse Kohus arvab seega, et käesoleval juhul ei ole vaja vastata küsimusele, kas asendusasjuri nimetamine piirkondliku delegatsiooni etteotsa takistab piirkonnadelegatsiooni juhil, kellele see piirkondlik delegatsioon allub, nimetada mõnda teist ametnikku esindama komisjoni koosolekul, mis korraldatakse riikides, kuhu see asjur on akrediteeritud.
- 92 Isegi eeldusel, et komisjon tõlgendas käesoleval juhul valesti eesõigusi, mis asendusasjuri Viini konventsiooni kohaselt on, ei võimalda võimalik õigusnormi rikkumine järeldada, et ametisse nimetav asutus tegi ilmse hindamisvea, kui keeldus tunnistamast ahistamise asetleidmist. Hageja rõhutab küll, et teine delegatsioonijuht palus Kõrgõzstani annetajariikide koosolekut juhtida ühel teisel ametnikul, lisades juurde „mitte hageja”. Kuigi see teguviis võis hagejale mitte meeldida, ei kinnita see siiski, et tehti ilmne hindamisviga psühholoogilise ahistamise asetleidmise osas, mille tuvastamiseks on vaja, et tegemist oleks aja jooksul asetleidva, korduva või süstemaatilise käitumisega, ja mille väidetava ohvri poolset subjektiivset tõlgendust ei saa soosida. Tuleb aga tõdeda – nagu märkis komisjon -, et hageja väitis oma 2007. aasta hindamisaruandes, et ta osales korrapäraselt koordineerimiskoosolekul Kõrgõzstani annetajariikidega. Samuti märkis hageja oma 2006. aasta hindamisaruandes, et ta oli sel aastal etendanud aktiivset rolli poliitilisel maastikul. Seega ei saa käitumist, mida ta teisele delegatsioonijuhile käesoleval juhul ette heidab, kuidagi kvalifitseerida aja jooksul aset leidnud, korduvaks või süstemaatiliseks käitumiseks personalieeskirjade artikli 12a tähenduses.
- 93 Kokkuvõttes tuleb märkida – nagu märkis ka IDOC -, et kuigi mitu tunnistajat on rõhutanud, et piirkonnadelegatsioonide ja piirkondlike delegatsioonide vastavad ametikohustused on kindlaks määratud ebaselgelt, ja kuigi see ebaselgus võis tekitada raskusi, mida hageja tundiski, ei saa organisatoorne ebatäpsus ametikohustuste jaotamise alal komisjoni peadirektoraadis iseenesest kaasa tuua ahistamist.
- 94 Et hageja järeldab lisaks, et nende väidetavate hindamisvigade tõttu, mille olemasolu sai eespool analüüsitud, rikuti ka põhjendamiskohustust, siis piisab, kui tõdeda, et kuna ta ei tõendanud neid vigu, ei tõenda ta ka, et ametisse nimetav asutus rikkus samuti oma põhjendamiskohustust. Lisaks ei saa

põhjendamisviga, mis on vormiline etteheide, segi ajada sisemise õiguspärasuse rikkumisega (vt selle kohta Euroopa Kohtu 2. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas C-367/95 P: komisjon vs. Sytraval ja Brink's France, punkt 72).

- 95 Lõpuks järeldab hageja nendest väidetavatest hindamisvigadest, millele ta tulemuselt viitas, et rikuti personalieeskirjade artiklis 24 ette nähtud hoolitsemis- ja abistamiskohustust. Et väited, et tehti ilmseid hindamisvigu, lükati tagasi, tuleb järelikult tagasi lükata ka viimased esitatud etteheited.
- 96 Et ka kolmas väide tuleb seega tagasi lükata, tuleb hagi jätta tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

- 97 Kodukorra artikli 87 lõike 1 alusel, ilma et see piiraks kodukorra teise osa kaheksanda peatüki teiste sätete kohaldamist, kannab kaotaja pool kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Sama artikli lõige 2 sätestab, et kui õiglus seda nõuab, võib Avaliku Teenistuse Kohus otsustada, et kaotaja pool kannab vaid osa kohtukuludest või et ta ei kanna neid üldse.
- 98 Eespool esitatud põhjendustest ilmneb, et hageja on kohtuvaidluse kaotanud. Lisaks on komisjon oma nõuetes sõnaselgelt nõudnud kohtukulude väljamõistmist hagejalt. Et aga asja läbivaatamist takistav asjaolu, mille komisjon esitas, lükati samuti tagasi, tuleb kohaldada kodukorra artikli 87 lõiget 2 ning otsustada, et hageja kannab peale oma kohtukulude ka ainult kolm neljandikku komisjoni kohtukuludest.

Esitatud põhjendustest lähtudes

AVALIKU TEENISTUSE KOHUS (kolmas koda)

otsustab:

- 1. Jätta hagi rahuldamata.**
- 2. Jätta C. Skareby kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja kolm neljandikku Euroopa Komisjoni kohtukuludest.**
- 3. Jätta veerand Euroopa Komisjoni kohtukuludest tema enda kanda.**

Van Raepenbusch

Barents

Bradley

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 16. mail 2012 Luxembourgis.

Kohtusekretär
President

W. Hakenberg
S. Van Raepenbusch